

องค์ความรู้ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (Novel Coronavirus)

๑. เชื้อก่อโรคและลักษณะโรค : เชื้อไวรัสโคโรนาโดยทั่วไป เป็นกลุ่มของเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจหรือระบบอื่นๆ ในคนและสัตว์ เช่น หนู ไก่ วัว ควาย สุนัข แมว กระต่าย และสุกร มีรายงานการพบเชื้อมาตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ประกอบด้วยเชื้อสายพันธุ์ย่อยหลายสายพันธุ์ และพบได้ทั่วโลก โดยในเขตอบอุ่น (temperate climates) มักพบเชื้อไวรัสโคโรนา ในช่วงฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิ โดยอาจมีความรุนแรงของอาการที่แตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรง เช่น เป็นไข้หวัดธรรมดา หูชั้นกลางอักเสบ เป็นต้น ส่วนน้อยที่มีอาการรุนแรง อาจก่อให้เกิดการอักเสบรุนแรงเฉียบพลันและมีการล้มเหลวของระบบทางเดินหายใจ และเสียชีวิตได้ เช่น ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดโรคซาร์ส แต่โดยส่วนใหญ่ ผู้ป่วยจะมีอาการไม่รุนแรง (ยกเว้น ผู้ที่มีโรคประจำตัวที่มีผลต่อระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย) ในคนที่เป็โรคไข้หวัดก็มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสโคโรนาได้ ประมาณร้อยละ ๑๕ การติดเชื้อไวรัสโคโรนาพบได้ในทุกกลุ่มอายุ แต่พบมากในเด็ก อาจพบมีการติดเชื้อซ้ำได้ เนื่องจากระดับภูมิคุ้มกันจะลดลงอย่างรวดเร็วภายหลังการติดเชื้อ

เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดโรคซาร์ส พบการระบาดปี ค.ศ. ๒๐๐๓ โดยพบเริ่มจากประเทศจีนแล้วแพร่กระจายไปทั่วโลก พบรายงานผู้ป่วยโรคซาร์สทั้งสิ้นมากกว่า ๘,๐๐๐ ราย และเสียชีวิตมากกว่า ๗๕๐ ราย แต่ขณะนี้ (ปี ค.ศ. ๒๐๑๒) ไม่พบการระบาดแต่อย่างใด

สำหรับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เป็นเชื้อสายพันธุ์หนึ่งในกลุ่มไวรัสโคโรนา ซึ่งเพิ่งค้นพบใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ พบผู้ป่วยยืนยัน ๒ ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิต ๑ ราย โดยผู้ป่วยทั้ง ๒ ราย ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนที่จะยืนยันว่าติดเชื้อมาได้อย่างไรหรือติดต่อมาจากสัตว์หรือไม่ อีกทั้งไม่สามารถสรุปได้ว่าเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ มีความรุนแรงมากหรือน้อยเพียงใด องค์การอนามัยโลกประเมินว่ายังไม่รุนแรงเหมือนโรคซาร์ส เพราะไม่พบว่าบุคคลรอบข้าง หรือบุคลากรทางการแพทย์มีการเจ็บป่วยด้วย

อย่างไรก็ตาม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ หรือ โรคโคโรนา ๒๐๑๙ นี้ ไม่ใช่โรคซาร์ส เป็นคนละโรคกัน เนื่องจากมีสาเหตุจากเชื้อไวรัสโคโรนาคนละสายพันธุ์

๒. ระยะฟักตัวของโรค : เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ นี้ ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่าจะแสดงอาการเมื่อใดหลังจากติดเชื้อ แต่สำหรับเชื้อไวรัสโคโรนาโดยทั่วไป โดยเฉลี่ยมีระยะฟักตัวประมาณ ๒ - ๕ วัน

๓. วิธีการแพร่โรค : ด้วยข้อมูลที่มีจำกัด อนุมานว่าการติดต่อของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ นี้ ถ้าจะสามารถติดต่อจากคนสู่คน น่าจะผ่านทางฝอยละออง (Droplet) ได้แก่ น้ำมูก น้ำลายจากผู้ป่วยที่มีเชื้อไปยังบุคคลอื่น โดยการไอ หรือจาม และการสัมผัส (Contact) กับสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจของผู้ป่วยเป็นหลัก ส่วนการแพร่กระจายทางอากาศ (Airborne) มีโอกาสเป็นไปได้แต่น้อย

๔. การป้องกัน :

- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการไอ หรือจาม
- ควรล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่ โดยเฉพาะเมื่อสัมผัสกับสารคัดหลั่งจากผู้ป่วย ก่อนรับประทานอาหาร และหลังขับถ่าย
- ควรหลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่แออัด หรือที่ชุมชนสาธารณะที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก หากจำเป็น ต้องเข้าไป ให้พิจารณาใส่หน้ากากอนามัย เพื่อลดความเสี่ยงในการติดโรค
- แนะนำให้ผู้ป่วยใส่หน้ากากอนามัย ปิดปากปิดจมูกเวลา ไอ หรือจาม
- ปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยที่ดี ได้แก่ กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ
